Din cele ce am văzut, am auzit și m-au pus pe gînduri

Mărturisește Vadim MALAHOV, referent la consiliul Uniunii Frăților Ortodoxe din Moscova

(Sfîrșit. Începutul în nr. nr. 72, 73, 74, 75 și 76 din 30 mai, 2, 3, 4, și 6 iunie 1992).

CHIPUL ȘI ASEMĂNAREA DOMNULUI PE FUNDALUL RĂZBOIULUI

În încheiere aș vrea să abordez o chestiune extrem de importantă pentru orice creștin ortodox. Una din tezele fundamentale ale creștinismului este receptarea omului după chipul și asemănarea Domnului. Biserica ne învață că răutatea, ura, agresivitatea, adică anume acele manifestări ale psihicului uman, care se declanșează spontan în timpul confruntărilor armate, tulbură și deformează în mod inevitabil chipul divin al omului. De fiecare dată cînd se stîrnesc vărsări de sînge, se impune o problemă spirituală complexă — personalitatea umană în accepția sa creștină, religioasă și războiul. Firește, toate conflictele armate au în acest sens trăsături comune, dar e cazul să desprindem o serie de momente bătătoare la ochi atunci cînd încerci să le dumerești de cele ce se întîmplă în Transnistria.

Primul. Una din Poruncile Fericirilor spune: «Ferice de cei flămînzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!» (Matei: 5, 6). Reflectarea, în principiu, mincinoasă a evenimentelor înseamnă un mare păcat în fața lui Dumnezeu și a oamenilor. Nu mă încumet a dezvinovăți cu desăvîrșire mass-media chișinăuiană și a afirma că ea vestește «adevăr și numai adevăr» — ar fi neserios. Dar vă asigur — cînd compari propriile impresii de pe urma celor văzute și trăite cu reflectarea acelorași evenimente în trei izvoare de informare — în interpretările de la Chișinău, Tiraspol și Moscova — te convingi totuși că versiunea Chișinăului este mai obiectivă și mai aproape de realitate. Cu regret, nu strălucește prin verosimilitate studioul de televiziune «Ostankino», care dă dovadă de o atitudine prea «selectivă» în expunerea materialului. Iată o pildă elocventă. În dimineața zilei de 21 aprilie am trecut linia frontului pe lîngă retranșamentul aflat pe șoseaua Chișinăului în apropierea Benderului. Cu două zile înainte aici se dăduse o luptă: un grup de «gardiști» a pătruns în spatele subunității de poliție și a tras din apropiere rafale de gloanțe într-un autobuz cu civili și un «RAF» de urgență medicală. Ca urmare, din partea moldavă și-au găsit moartea 5 oameni, inclusiv patru persoane civile. Martorii oculari povesteau cu indignare că în acea dimineață, după luptă, la locul cu pricina a sosit un grup de telejurnaliști de la Ostankino și imediat a început să filmeze barierele de beton, tranșeele, polițiștii de pază, fără însă să întoarcă camera de luat vederi înspre mașinile ce stăteau la 100 de metri pătate de sînge și ciuruite de gloanțe — liniște și calm, de parcă nici urmă de tragedie...

Dar și această «atitudine» a corespondenților moscoviți față de evenimente pare a fi palidă în comparație cu fantasmagoria mincinoasă, de care te izbești răsfoind ziarele tiraspolene. Să lăsăm la o parte faptul că propaganda transnistreană acționează după principiul «ba tu ești prost». A fost de ajuns ca mass-media de la Chișinău să informeze că printre cei ce luptă de partea transnistreană sînt atrași criminali eliberați înainte de termen din închisori și imediat — încriminări similare au fost imputate Ministerului de interne al Moldovei. Cum numai au fost date publicității mărturii despre omorîrea bestială a cetățenilor pașnici și a polițiștilor de către «gardiști» și cazaci — tot atunci s-a și «găsit» în pădure corpul unui «gardist» chinuit de moarte în mod barbar. Procedeul e vechi. Altceva e că odele cîntate «eroilor Transnistriei» și înfiorătoarea descriere a «atrocităților poliției» nici pe departe nu se potrivesc cu ceea ce povestesc țăranii din zona luptelor.

Poate nici acesta nu e cel mai strașnic. Vorba e că, poditdă de delirul propagandistic, presa din Transnistria calcă în picioare pînă și cele mai elementare norme ale moralității umane.

La începutul lui aprilie toată Moldova a rămas zguduită de moartea de mucenic a polițistului Valentin Purice, răstignit și schilodit de către cazaci. MAI al Moldovei dispune de dovezi sigure că în acest act de vandalism sînt implicați «apărători ai R.M.N.». Însă unul din ziarele tiraspolene s-a grăbit să publice un articol, în care V. Purice a doua oară, deja după moarte, a fost urcat pe Golgota — pe Golgota calomniei. Incidentul este descris în stilul unui film american de aventuri cu aruncări de grenade, cu urmăriri, capturare de ostatic și, pînă la urmă, cu un deznodămînt... fariseic — chipurile, Purice a fost predat viu și nevătămat poliției. Despre ce «sete — însetare de adevăr» mai poate fi vorba după toate acestea?

Un alt moment, ce se prezintă ca o consecință a celor descrise și trebuie elucidat, este gradul de ideologizare a conștiinței adepților R.M.N. cum nu s-a mai văzut nici în tristele timpuri de stagnare. Biserica postulează libertatea alegerii, proprie omului, — între lumină și întuneric, bine și rău, adevăr și minciună. Să am iertare, dar despre ce libertate a alegerii putem vorbi, dacă mai toți interlocutorii mei prosmirnoviști din Bender și Tiraspol nu știu să se exprime altfel decît cu lozinci «patriotice» de prin articolele de tendință ale ziarelor. E imposibil să nu observi faptul că de obicei oamenii din partea chișinăuiană obișnuiesc să-și vorbească în temei despre ceea ce a avut ori are loc, despre cele trăite pînă acum sau la momentul dat. Transnistrenii, însă, pe dată ce intri în vorbă cu ei, prind a discuta despre ceea ce se va întîmpla «dacă»... — dacă vor fi uniți la România, dacă vor fi obligați să învețe limba română, dacă va pleca armata a 14-a și tot așa.

M-am ciocnit nu o singură dată de un fenomen bine cunoscut, pur «sovietic». Ascultînd istorisirile unora despre fărădelegile poliției, despre aceea că moldovenii își bat joc de ruși la Chișinău, eu le puneam întrebarea: «Ați văzut personal, sînteți sigur de cele spuse?». Urma răspunsul: «Nu, dar așa scriu ziarele». Drept culme a «călirii politice» aș putea considera o frază rostită de o femeie din Bender atunci cînd m-am interesat pentru ce era nevoie să fie scoasă din oraș poliția locală. Dînsa mi-a răspuns mirată: «Oare chiar să nu vă dați seama: «poliția» înseamnă capitalism!»

Atunci cînd se vehiculează problema «apărării drepturilor populației ruse din Moldova», oare nu se are în vedere și «dreptul» de a fi prostit la culme?

Și în sfîrșit, al treilea moment. Sfîntul Apostol Pavel scrie: «Bărbatul... este chipul și slava lui Dumnezeu, pe cînd femeia este slava bărbatului» (1 Kor. 11,7). Biserica a cultivat de-a lungul veacurilor anumite principii constante ale vieții familiale, a susținut sfințenia căsniciei. Activitatea «batalionului de femei» al Galinei Andreeva nu e altceva decît o monstruoasă profanare a temeliilor creștinești ale familiei. Sute de femei de diferite vîrste, lăsîndu-și casele și apropiații, s-au dedat pe de-a întregul unei îndeletniciri politice dubioase — despre participarea acestui «batalion» la «expropierea» armamentului se știe destul de bine. Apelurile isterice ale Galinei Andreeva către tovarășele sale de «a pleca în tranșee» aș(i)derea nu consună cu spiritul moralei evanghelice.

Bineînțeles, tema în cauză ar putea fi dezvăluită mult mai detaliat, eu însă am găsit necesar cel puțin să abordez problema atitudinii creștinătății ortodoxe față de tragedia din Transnistria. Oare nu cumva apelurile gen «a-i apăra pe ruși oriunde ar trăi ei» conțin în sine tentative de a renaște sistemul de hulire a Domnului, sistem care timp de 70 de ani a înăbușit și a călcat în picioare Biserica noastră, pocind chipul omului, semănînd ură și intoleranță? Am încercat deci să redau ceea ce am văzut, am auzit și m-au pus pe gînduri. Voia cititorului e să judece.

(Tiraspol — Chișinău — Moscova).